

ÎNCHEIERE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Sergiu Coman,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Coman împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Spațiului Locativ nr. 10 și societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, terț Întreprinderea Municipală „Infocom” cu privire la contestarea facturilor, restituirea sumelor și anularea datoriilor,

împotriva deciziei din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Sergiu Coman și s-a menținut hotărârea din 29 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Sergiu Coman,

constată:

La 23 decembrie 2016, Sergiu Coman a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Spațiului Locativ nr. 10 (în continuare ÎMGFL nr. 10), intervenienții accesorii Întreprinderea Municipală „Infocom” (în continuare ÎM „Infocom”) și societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” (în continuare SA „Apă-Canal Chișinău”) cu privire la contestarea facturilor, restituirea sumelor și anularea datoriilor.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că este proprietarul apartamentului xxx din str. Xxx, mun. Chișinău și are instalat contorul de apă, care a trecut controlul metrologic și respectiv este admis pentru utilizare.

Reclamantul în menționat că, în legătură cu modificările din luna mai 2016, când în factura pentru consumul de apă a fost introdusă o rubrică nouă – cota-parte, s-a adresat către ÎMGFL nr. 10, ÎM „Infocom” și SA „Apă Canal Chișinău” cu cereri prin care a solicitat recalcularea consumului de apă, însă, ultimii i-au comunicat că surplusul de apă se calculează pentru serviciul „apă potabilă” la toate apartamentele din blocul locativ, indiferent de prezența și starea contoarelor din apartament, proporțional consumului lunar, făcându-se referire în acest sens la Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și Legea privind serviciul public de apă și canalizare.

În opinia reclamantului, posesorii de apartamente care nu au contracte individuale cu distribuitorul de apă sunt plasați într-o poziție discriminatorie în raport cu cei care dețin asemenea contracte. Astfel, lipsa unui contract încheiat cu pârâții îl eliberează de achitarea mijloacelor financiare pentru presupusele servicii, care de fapt nu i-au fost acordate de către pârât, iar indicarea cotei-părți în facturile contestate este nulă, cu anularea datoriei ce s-a format și restituirea mijloacelor bănești încasate ilegal.

Reclamantul Sergiu Coman a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea actului nr. 380/16 din 25 noiembrie 2016 emis de ÎMGFL nr. 10; anularea actului nr. 3066 din 23 noiembrie 2016 emis de ÎM „Infocom”; anularea actului nr. 1200/17539 din 23 noiembrie 2016 emis de SA „Apă-Canal Chișinău”; obligarea ÎMGFL nr. 10, ÎM „Infocom” și SA „Apă-Canal Chișinău” de a efectua recalcularea consumului de apă conform datelor contorului de apă (apometrului) instalat în apartamentul xxx din str. Xxx, mun. Chișinău; obligarea ÎM „Infocom” să anuleze datoriile artificiale formate în sumă de 612,82 de lei și anularea cotei-părți în volum de 18,3873 m.c. de apă indicată în factura nr. 134190798 din 08 decembrie 2016; obligarea ÎMGFL nr. 10, ÎM „Infocom” și SA „Apă-Canal Chișinău” de a factura consumatorul final al apei potabile conform datelor contorului de apă instalat în apartamentul xxx din str. Xxx, mun. Chișinău; obligarea restituirii sumei de 672,050915 de lei pentru 73,1285 m.c. pentru cota-parte achitată din facturile nr. 130428630, nr. 131303187, nr. 131547931, nr. 132209417 și nr. 133174764.

La 26 aprilie 2017, Sergiu Coman a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎMGFL nr. 10, intervenient accesoriu SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea facturii, anularea datoriei și restituirea sumelor, solicitând anularea actului nr. 106/17 din 22 martie 2017 emis de ÎMGFL nr. 10 și anularea cotei-părți în volum de 16,0450 m.c. de apă indicată în factura nr. 135233063 din 09 februarie 2017.

La 11 mai 2017, Sergiu Coman a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎMGFL nr. 10, intervenient accesoriu SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea facturii și anularea datoriei, solicitând anularea cotei-părți în volum de 11,7322 m.c. indicată în factura nr. 135364167 din 07 martie 2017.

La 08 iunie 2017, Sergiu Coman a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎMGFL nr. 10, intervenient accesoriu SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea datoriei și facturii, solicitând obligarea ÎMGFL nr. 10 să anuleze cota-parte în volum de 13,4642 m.c. de apă indicată în factura nr. 13615239 din 07 aprilie 2017.

În motivarea cererilor de chemare în judecată reclamantul a indicat temeieri de fapt și de drept similare celor din cererea de chemare în judecată depusă la 23 decembrie 2016.

Prin încheierea din 22 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauzele de contencios administrativ intentate la cererile de chemare în judecată depuse de către Sergiu Coman au fost conexate într-o singură procedură (vol. I, f.d. 181-182).

În urma modificării obiectului acțiunii, reclamantul Sergiu Coman a solicitat anularea ca fiind ilegale, emise contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurilor stabilite a facturilor în partea ce ține de „cota-parte” nr. 130428630 pentru luna aprilie 2016, nr. 131303187 pentru luna mai 2016, nr. 131547931 pentru luna iunie 2016, nr. 132209417 pentru luna iulie 2016, nr. 133174764

pentru luna septembrie 2016, nr. 133389251 pentru luna octombrie 2016, nr. 134190798 pentru luna noiembrie 2016, nr. 134405108 din 09 ianuarie 2017, nr. 135233063 din 09 februarie 2017, nr. 135364167 din 07 martie 2017, nr. 136152398 din 07 aprilie 2017, nr. 136202706 din 06 mai 2017, restituirea sumei de 612,82 de lei achitată conform facturilor nr. 130428630, nr. 131547931, nr. 132209417, nr. 133174764, precum și anularea datoriilor acumulate în sumă de 1 477,86 de lei.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea depusă de Sergiu Coman, ca fiind neîntemeiată (vol. II, f.d. 128, 131-140).

Prin decizia din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Sergiu Coman împotriva hotărârii din 29 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (vol. II, f.d. 195, 196-206).

În consolidarea soluțiilor prima instanță și instanța de apel au reținut că volumul înregistrat de contorul de la brânșamentul blocului locativ, dar nedistribuit, în baza indicațiilor contoarelor individuale/normelor de consum aplicate, se repartizează adăugător pentru fiecare apartament proporțional consumului înregistrat de contoarele instalate în apartament și conform normelor de consum în lipsa contoarelor.

Consumatorul efectuează plata pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în baza facturilor emise conform indicațiilor contorului, precum și a volumului înregistrat de contorul de la brânșamentul blocului locativ, care se repartizează adăugător pentru fiecare apartament.

Așa, indiferent de instalarea contorului (apometrului) sau lipsa lui, surplusul de apă potabilă se calculează pentru toate apartamentele din blocul locativ, diferă doar modul de calcul, și anume în cazul prezenței contoarelor conform indicațiilor acesteia, iar în lipsă conform normelor de consum.

Prin urmare, instanțele inferioare au conchis că ÎMGFL dispune de obligațiunea de a distribui pe apartamente volumul de apă înregistrat de contorul de la brânșamentul blocului locativ xxx din str. xxx, mun. Chișinău, inclusiv către Sergiu Coman în calitate de proprietar al apartamentului xxx din acest bloc locativ, iar ultimul de a achita acest volum conform facturilor primite.

La 13 august 2020, Sergiu Coman a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs nemotivat împotriva deciziei din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei recurate, cu emiterea unei decizii noi prin care să fie admise integral pretențiile (vol. II, f.d. 43-50).

La 29 octombrie 2020, Sergiu Coman a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului împotriva deciziei din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Argumentele recursului în esență se rezumă la faptul că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, iar decizia emisă este nemotivată, fapt ce atentează la dreptul său la un proces echitabil.

În opinia recurentului, Curtea de Apel Chișinău a ignorat, nu a studiat și nu a analizat probele administrate atât de recurentul Sergiu Coman, cât și de intimați și terț, iar unele probe prezentate de recurent în susținerea poziției sale au fost apreciate de către instanța de apel în defavoarea acestuia.

Mai mult ca atât, instanța de apel a ignorat faptul că, prin nota informativă nr. 299/16 din 22 iulie 2016 întocmită de directorul ÎMGFL nr. 10 și adresată Preturii sect. Centru, mun. Chișinău, se recunoaște buna-credință a lui Sergiu

Coman și se demonstrează că ÎMGFL nr. 10 nu poate explica apariția litigiului dat și modul de soluționare a acestuia. Respectiv, instanța de apel trebuia să constate abuzurile admise de către ÎMGFL nr. 10 și să anuleze presupusa datorie față de furnizorul de apă, prin anularea volumului de apă suplimentar indicat în facturi la compartimentul „cota-parte”.

În opinia recurentului, prima instanță și instanța de apel nu au combătut argumentul său precum că acțiunile pârâților sunt discriminatorii, fiind în contradicție cu art. 15 alin. (2) din Legea privind serviciul public de apă și canalizare.

La fel, recurentul a considerat că, judecând cauza, instanțele inferioare trebuiau să aplice dispozițiile Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, în redacția modificărilor din 08 iunie 2016. Or, anume aceste modificări vin cu instrucțiuni concrete privind acțiunile prestatorilor de servicii în raport cu consumatorii, deoarece Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 are un caracter general și nu poate acoperi fiecare situație în parte.

De asemenea, instanțele inferioare neîntemeiat și eronat au aplicat Legea condominiului în fondul locativ, deoarece consumul de apă nu ține de întreținerea și repararea bunurilor comune, ci este un serviciu acordat de operatorul SA „Apă-canal Chișinău” și se taxează lunar în sume diferite în dependență de volumul apei consumate. Așa, plățile obligatorii stabilite de Legea condominiului în fondul locativ sunt reflectate într-o factură separată și nu au nicio tangență cu consumul de apă.

Finalmente, recurentul a conchis că instanțele inferioare trebuiau să răspundă la întrebarea dacă operatorul și furnizorul au respectat proporționalitatea repartizării fiecărui apartament a volumului de apă nedistribuit, iar după aceasta putea fi dat răspuns la întrebarea dacă acțiunile operatorului și a furnizorului au fost discriminatorii în raport cu Sergiu Coman.

Recurentul Sergiu Coman a solicitat prin cererea de recurs casarea deciziei din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie admisă integrală acțiunea (vol. II, f.d. 219-228).

La 30 octombrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor ÎMGFL nr. 10, SA „Apă-Canal Chișinău” și terțului ÎM „Infocom” pentru notificare copia recursului motivat depus de Sergiu Coman, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra criticilor formulate în recurs (vol. II, f.d. 232). Însă, intimații nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe asupra recursului.

Conform articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 16 iulie 2020 (vol. II, f.d. 195). La 13 august 2020, Sergiu Coman a depus recurs nemotivat împotriva

deciziei din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 208-209). La 29 octombrie 2020, Sergiu Coman a depus motivarea recursului (vol. II, f.d. 219). Cu referire la stabilirea începutului curgerii termenului de depunere a motivării recursului, completul constată că, 15 august 2020, Curtea de Apel Chișinău a expediat pentru notificare, prin poștă electronică, decizia motivată din 16 iulie 2020. Însă, la efectuarea acestei acțiuni procesuale a fost admisă o eroare mecanică, fiind indicată greșit adresa e-mail-ului destinatului Sergiu Coman „comansergiu1973@gmai.com”, în loc de „comansergiu1973@gmail.com” (vol. II, f.d. 207). Astfel, la solicitarea recurentului Sergiu Coman, la 16 octombrie 2020, Curtea Supremă de Justiție i-a notificat prin poștă electronică decizia din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat însăși de către acesta (vol. II, f.d. 229).

În atare circumstanțe, completul ajunge la concluzia că Sergiu Coman s-a conformat prevederilor legale stipulate la art. 245 din Codul administrativ privind termenul de depunere a recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă a statuat că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, xxx2-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Sergiu Coman se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh